

ETIQUETTE EN VLAGVOERING

Etiquette

Volgens de Nederlandse etiquette moeten we ons met schepen groter dan 20 meter aan de volgende regels houden:

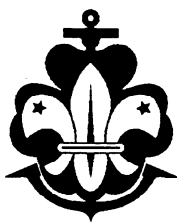
- tijdig en duidelijk uitwijken voor de beroepsvaart;
- na de beroepsvaart maar voor de kleine schepen de sluis invaren;
- in de sluis de motor afzetten;
- golfslag en zuiging zoveel mogelijk vermijden;
- regelmatig achterom kijken;
- toestemming vragen alvorens ligplaats te nemen aan andere schepen of particuliere terreinen;
- zodanig langs zij een ander schip afmeren dat niet in de kajuit van de buurman gekeken kan worden;
- niet over de luiken van andere schepen lopen;
- over het voordek of over het mastdek van andere schepen lopen;
- de oever zo min mogelijk beschadigen;
- niet in het riet gaan liggen;
- hulp verlenen wanneer anderen in moeilijkheden verkeren;
- luidruchtigheid vermijden en de radio zacht zetten;
- in de bebouwde kom voldoende kleding dragen;
- beperkte meergelegenheid efficiënt gebruiken zodat ook anderen na ons kunnen vastmaken;
- geen afval of olieresten overboord zetten;
- op tijd hijsen en strijken van de driekleur;
- bij voorkeur afmeren naast een schip dat ongeveer dezelfde lengte en grootte heeft als het eigen schip;
- lange lijnen naar de wal uitbrengen om zwaaien te voorkomen;
- lijnen altijd onder lijnen van anderen vastmaken.

Vlagvoering

Iedere vlag heeft aan de bovenzijde een oogje en aan de onderkant een lijntje. De vlag maken we aan de boven- en onderzijde met een schootsteek of een dubbele schootsteek vast aan de vlaggelijn. Zelfs bij het hijsen van een onbekende vlag kunnen we de vlag op de juiste manier ophangen. Hang nooit vlaggen omgekeerd op. Dit is een grove belediging. Vlaggen behoren met respect te worden behandeld. Ze mogen nooit op de grond liggen.

Scouting Nederland heeft een aantal verschillende vlaggen die te koop zijn in de Scout Shop. Ze zijn alle bedrukt met het Scouting Nederland vignet.

De witte vlag met het hiernaast staande symbool kan door ieder lid van Scouting Nederland gevoerd worden.

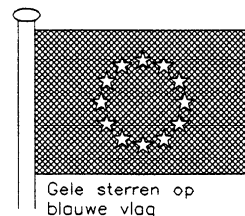

Daarnaast zijn er een aantal vlaggen die een bepaalde rang aangeven:

- groene vlag met embleem waterwerk voor leid(st)er van watergroepen;
- rode vlag met embleem waterwerk voor assistentleid(st)ers van watergroepen;
- paarse vlag met embleem waterwerk voor speladviseurs-waterwerk en leden van de regionale admiraliteiten en regionale loodsenstammen;
- gele vlag met embleem waterwerk voor leden van de landelijke admiraliteit en van de landelijke loodsenstam.

Een aantal vlaggen mogen volgens de nederlandse vlagvoering en etiquette niet gevoerd worden zoals:

- reclamevlaggen;
- de Europese vlag;
- fantasievlaggen;
- piratenvlag.

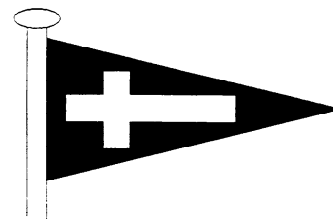
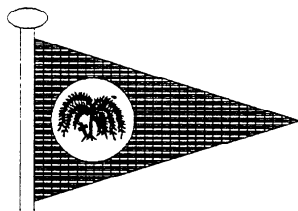
Gele sterren op
blauwe vlag

Cursus varen met grote schepen 1996

Op schepen van binnen- en kustvaart en op vissersschepen treft men bij wijze van rouwbetoon een bijzonder vlaggebruik aan. Is de schipper of zijn vrouw overleden, dan wordt in de vlaggestok achterop de rouwvlag gehesen. Op deze driehoek wordt door rooms-katholieke schippers een wit kruis gezet, door protestanten een schijfsegment van wit waarop een zwart palmboompje of een treurwilg is afgebeeld. Het halfstok hangen komt ook nog voor, hierbij wordt eerst de vlag vol in top gehesen waarna de bovenkant van de vlag op ongeveer 1/3 van de masthoogte van de knop wordt vastgezet. De

neerhangende vlag mag hierbij de grond niet raken. Het halfstok hangen geschiedt op de overlijdensdag en op de

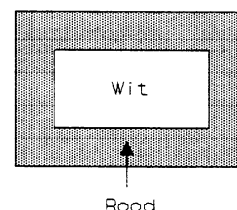
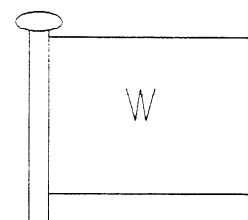
erop volgende dag, maar niet tussen zonsondergang en zonsopgang. Ook op de dag van crematie of begrafenis wordt de vlag halfstok gehangen, direct na de plechtigheid gaat de vlag in top.

Als een bijzondere soort seinvlag kan de watervlag genoemd worden. In de haven van Rotterdam en in andere (zee)havens waar een waterboot rondvaart, kan men een witte vlag hijsen, ten teken dat men drinkwater wil innemen.

De zogenoemde 'sleepvlag' mocht op de Nederlandse binnenwateren tot 1 januari 1993 op de wateren van het Binnenvaartpolitiereglement als sleepvlag gebruikt worden. Tot 1 januari 1995 mocht deze vlag als sleepvlag op de wateren van het Rijnvaartpolitiereglement gebruikt worden. In Nederland mag deze vlag nu niet meer gebruikt worden. Wel kunnen we deze vlag gebruiken als vaarvlag in België waar ieder schip dat vaart deze vlag moet voeren.

Voor het slepen in Nederland wordt nu de gele bol gebruikt.

Rood

Het hijsen van de nationale driekleur geschiedt om 8.00 uur of zoveel later als het tijdstip van de zonsopkomst valt. Het strijken van de nationale driekleur geschiedt om 21.00 uur of zoveel vroeger als het tijdstip van zonsondergang valt. Alleen als men een haven invaart en men wil aangeven uit welk land men komt, mag de nationale driekleur ook 's nachts gevoerd worden. De nationale driekleur moet aan een vlaggestok op het achterschip of op het roer gevoerd worden.

Ronde- en platbodemjachten hebben een gebogen vlaggestok, alle andere schepen hebben een rechte vlaggestok. De nationale driekleur moet zo zijn geplaatst dat de vlag niet op het dek, of in het water hangt.

De nationale driekleur wordt altijd in 3-en opgevouwen, blauw buiten, wit binnen en rood buiten. Daarna wordt de 3-dubbele vlag dubbel gevouwen, zodat de rode kant binnenkomt en de blauwe kant aan de buitenzijde ligt. Vervolgens wordt de vlag opgerold en kan het lijntje om de vlag geslagen worden. De lijn wordt met een mastworp om de vlag heen vastgezet.

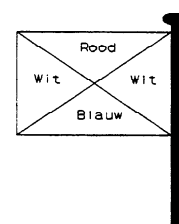
De geus mag op de voorsteven, de boegspriet of de kluiverboom gevoerd worden.

De oranje wimpel wordt alleen gevoerd als er een lid van het koninklijk huis jarig is. De wimpel wordt boven de nationale driekleur gevoerd.

Provincievlaggen mogen nooit op het achterschip gevoerd worden. Als men de provincievlag toch wil voeren moet deze in het stuurboordswant of aan de stuurboordszaling gehangen worden. In het buitenland voert men nooit een provincievlag.

Als we in het buitenland varen moeten we de nationale vlag van het land waar we varen in het stuurboordswant of in de stuurboordszaling hangen. We hijsen en strijken deze vlag op vrijwel dezelfde tijden als onze nationale driekleur. Eerst de vlag van het land waarin we varen en pas daarna onze nationale vlag.

Zeilschepen voeren een vleugel in de top van de mast. Een vleugel is alleen bedoeld om de windrichting aan te geven. De vleugel heeft de nationale driekleur bij de mast en is omgeven door een rood-wit-blauwe franje. Een vleugel wordt vastgemaakt aan het scheerhout. Een rode vleugel is voor de pleziervaart, een blauwe voor de beroepsvaart (ook chartervaart).

Cursus varen met grote schepen 1996

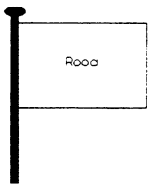
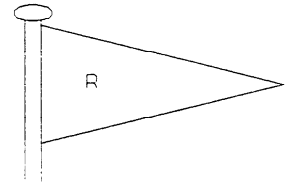
Pavoiseren mag alleen als het schip geankerd of gemeerd ligt. Bij het pavoiseren worden de seinvlaggen van het internationale seinalfabet gebruikt.

De vaarreglementen in Nederland schrijven een aantal zaken omtrent het gebruik van vlaggen voor:

- vlaggen moeten rechthoekig zijn;
- vlaggen mogen niet vervuild zijn;
- de kleuren mogen niet verbleekt zijn;
- de afmetingen moeten zodanig zijn dat een goede zichtbaarheid wordt verzekerd;
- vlaggen moeten tenminste 1 meter lang zijn;
- wimpels moeten tenminste 1 meter lang en tenminste 0,50 meter hoog zijn.

Men mag geen vlaggen gebruiken die tot verwarring kunnen leiden met de reglementen, of die de herkenning kunnen bemoeilijken.

Een schip dat recht van voorrang wil hebben en hiervan gebruik wil maken om sneller bruggen en sluizen te passeren moet een rode wimpel voeren. Alleen schepen die door de toezichhoudende ambtenaren of de staat hiervoor zijn aangewezen mogen deze wimpel voeren.

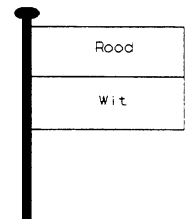
De rechthoekige rode vlag wordt voor verschillende doeleinden gebruikt:

- om aan te geven dat het schip onmanoeuvrbaar is;
- om aan te geven dat het schip in nood verkeert;
- om aan te geven dat men aan de zijde waar de vlag hangt niet mag passeren;
- om aan te geven dat in-, uit- of doorvaren verboden is.

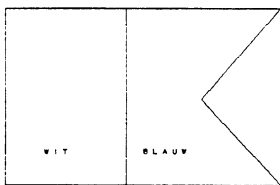
Als er twee rode vlaggen boven elkaar hangen wil dit zeggen dat het verbod van lange duur is.

De horizontaal gestreepte rood-witte vlag geeft aan dat voorbij varende schepen geen hinderlijke waterbeweging mogen maken. Deze vlag wordt gevoerd door:

- schepen of drijvende werktuigen die werk in het vaarwater uitvoeren;
- schepen of drijvende werktuigen die metingen of peilingen in het vaarwater uitvoeren;
- schepen die vastgevangen zijn;
- schepen die gezonken zijn en nog gedeeltelijk boven water uitsteken;
- schepen die tegen hinderlijke waterbeweging beschermt willen worden omdat ze zwaar beschadigd zijn;
- schepen die tegen hinderlijke waterbeweging beschermt willen worden omdat ze niet in staat zijn te manoeuvreren.

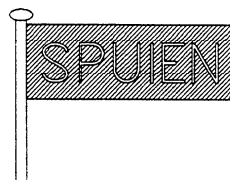
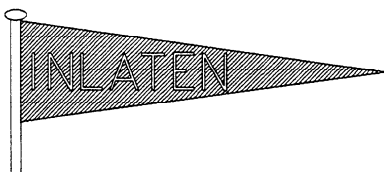
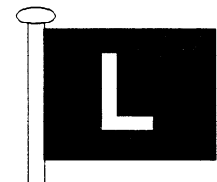

Schepen die werk uitvoeren en deze vlag voeren moeten schriftelijke toestemming van de autoriteit hebben. Schepen die onder de laatste vier punten vallen mogen de vlag voeren zonder schriftelijke toestemming.

Een replica van blauw-witte vlag wordt gevoerd door schepen die worden gebruikt voor het uitoefenen van de onderwatersport. De replica moet vervaardigd zijn van niet buigzaam materiaal en een hoogte hebben van tenminste 1 meter. Het is een replica van de internationale seinvlag letter A.

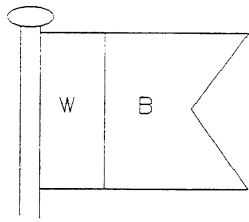
Een loodsboot voert overdag de loodsvlag. Dit is een blauwe vlag met een witte L erop. Andere bijzondere vlaggen zijn die bij sluizen en gemalen kunnen voorkomen. Ze geven aan dat er (weldra) gespuid of ingelaten wordt. Als we deze vlaggen zien moeten we opletten omdat er een flinke stroming kan staan.

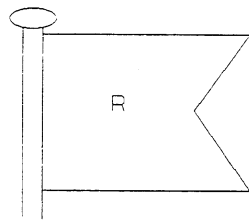
Cursus varen met grote schepen 1996

Een aantal seinvlaggen uit het internationale seinalfabet moeten we kennen.

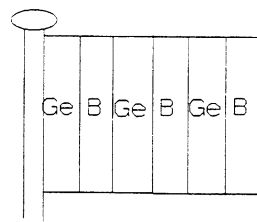
Een schip, dat rechtstreeks van zee komt of rechtstreeks naar zee gaat, mag van de internationale vlaggeseinen A, B, G, H, P, Q en Z geven.

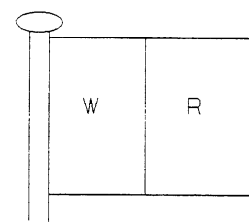
Vlag A

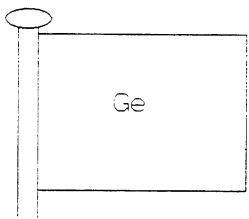
Vlag B

Vlag G

Vlag H

Vlag Q

Vlaggesein A (wit met blauw) betekent Ik heb een duiker onderwater

Vlaggesein B (rood) betekent Ik vervoer gevaarlijke stoffen

Vlaggesein G (geel en blauw) betekent Ik wil een loods hebben

Vlaggesein H (wit met rood) betekent Ik heb een loods aan boord

Vlaggesein P (blauw en wit) betekent Allen die met het schip meegaan, moeten aan boord komen

Vlaggesein Q (geel) betekent Ik wil douane aan boord

Vlaggesein Z (geel, blauw, rood en zwart) betekent Ik heb een sleepboot nodig

VRAGEN EN OPDRACHTEN

1. Kleur alle vlaggen in de juiste kleuren.
2. Met een rode rechthoekige vlag kunnen we verschillende zaken aangeven. Wat moeten we doen als we aan willen geven dat we onmanoeuvrerbaar zijn? En wat als we in nood zitten?
3. Welke vlaggen zou je aan boord van een schip groter dan 20 meter nodig kunnen hebben?
4. Waar gebruiken we de sleepvlag?
5. Wat geeft een rode rechthoekige vlag aan?
6. Wat geeft een rode wimpel aan?
7. Wat geeft een rode rechthoekige vlag met een driehoek eruit aan?
8. Wat is het verschil in betekenis tussen een vlag die horizontaal rood-wit gestreept is en een vlag die verticaal rood-wit gestreept is?
9. Seinvlaggen P en Z zijn niet getekend. Zoek ze op en teken ze. Geef de kleuren aan.

Cursus varen met grote schepen 1996

ANTWOORDEN VLAGVOERING EN ETIQUETTE

1. -
2. Als een schip onmanoeuvrerbaar wordt, moet je met de rode vlag heen en weer zwaaien. Als het schip in nood verkeert moet met de rode vlag in het rond worden gezwaaid.
3. De volgende vlaggen zijn voor schepen boven de 20 meter aan te bevelen:
  - nationale driekleur;
  - watervlag;
  - rechthoekige rode vlag;
  - rechthoekige horizontaal gestreepte rood-witte vlag.
4. In België.
5. De rechthoekige rode vlag geeft aan dat:
  - het schip onmanoeuvrerbaar is;
  - het schip in nood verkeert;
  - men aan de zijde waar de vlag hangt niet mag passeren;
  - in-, uit- of doorvaren verboden is.
6. Een rode wimpel geeft aan het schip recht van voorrang heeft.
7. Een rode rechthoekige vlag met een driehoek eruit (seinvlag B) geeft aan dat het schip gevaarlijke stoffen vervoert.
8. Een horizontaal gestreepte rood-witte vlag geeft aan dat het schip geen hinderlijke waterbeweging wil.
Een verticaal gestreepte rood-witte vlag (seinvlag H) geeft aan dat het schip een loods aan boord heeft.
9. Seinvlag P is een rechthoekige blauwe vlag met in het midden een witte rechthoek.
Seinvlag Z is een rechthoekige vlag met 2 diagonalen. De bovenste driehoek is geel, de onderste is rood, de linkse is zwart en de rechtse is blauw.